

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – МОНТАНА

☒ 3 400 Монтана, ПК 55
ул. "Юлиус Ирасек" № 4

☎/факс: 096/300960
e-mail: riosv_mont@net-surf.net

РЕШЕНИЕ

№ МО 3-5/2008 г.

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

На основание чл. 99, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.19, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 39, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитени зони

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за „Изграждане на хидроенергийна система МВЕЦ „Мартиново“- МВЕЦ „Чипровци- нова” по втори вариант

Възложител: „Техноресурс” ООД, гр. Горна Оряховица

Седалище: гр. Горна Оряховица, 5100, ул. „Иван Вазов” № 3, п.к.138

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Изграждането на хидроенергийна система, състояща се от МВЕЦ „Мартиново” и МВЕЦ „Чипровци-нова” е инвестиционно предложение, което включва използването на водите в яз. „Мартиново” за производство на електроенергия в две МВЕЦ.

Водовземането за МВЕЦ „Мартиново” ще се осъществи чрез изграждане на нова водовземна кула на левия бряг на яз. „Мартиново” при кота 606,00- водовземното съоръжение с височина 6,00 m. От водовземното съоръжение ще започне напорният тръбопровод за централата по левия бряг на яз. „Мартиново” (къс участък по банката на пътя Чипровци-Мартиново, непосредствено до сухия откос на язовирната стена, на площадката, служила за строителство на стената). От пътя до централата тръбопроводът ще се положи в траншея, която ще се засипе. Дължината на напорния тръбопровод от водовземането до преходния участък към МВЕЦ ще е 164,12 m. Сградата на МВЕЦ „Мартиново” ще се разположи на строителната площадка за язовирната стена, на левия бряг на р. Мартиновска. Ще се обработва води в размер на $Q_{\text{застр.}} = 1,00 \text{ m}^3/\text{s}$ при нето напор $H_{\text{нето}} = 27,20 \text{ m}$ и със застроена мощност $P = 226 \text{ kW}$ при производство на електроенергия $W = 0,81 \text{ GWh}$. В сградата на централата е предвидена една турбина тип Францис, комплектована със смукателната тръба. След изтичането на централата ще има разпределителна шахта с преливник. Екологичното водно количество в размер на $Q_{\text{ек.}} = 0,065 \text{ m}^3/\text{s}$ ще се подава с отделна тръба в преливника, след което постъпва през преливника в р.Мартиновска (под преливника на язовирната стена).

Водовземането за МВЕЦ „Чипровци-нова” ще се осъществява от разпределителната шахта след МВЕЦ „Мартиново” при $Q_{\text{застр.}} = 1,00 \text{ m}^3/\text{s}$ (от МВЕЦ „Мартиново”). Напорната деривация към МВЕЦ „Чипровци-нова” ще е с дължина $L_{\text{н.дер.}} = 2320,00 \text{ m}$ и DN 800 mm и ще се изпълнява от стоманени или стъклопластови тръби, положени в траншея и засипани. Трасето на деривацията в началото, на дължина около 800 m, ще е в банката на пътя и върху рекултивирано хвостохранилище на левия бряг на р.Мартиновска. След това ще пресича реката и ще преминава на десния бряг на реката по рекултивирано хвостохранилище и по трасето на съществуващия в миналото хвостопровод от рудодобива. Трасето е запазено (бетоновото корито на хвостопровода частично, а траншеята и обслужващият път – напълно).

Наклонената водна кула ще е с дължина Лв.к. = 156,50 m и DN 1000 mm. Тя ще е положена в траншея и засипана. В горната част на кулата е предвидена открита водна камера с кота водно ниво 585,00 и размери 5,0/5,0/2,5 m с обем около $V = 45,00 \text{ m}^3$. От водната кула до сградата на МВЕЦ „Чипровци-нова“ следва напорен тръбопровод с дължина Лн.тр. = 180,00 m и DN 800/700 mm от стоманени или стъклопластови тръби, положени в траншея и засипани.

Сградата на централата ще е разположена на десния бряг на р. Мартиновска. Централата ще обработва водно количество в размер на $Q_{\text{застр.}} = 1,00 \text{ m}^3/\text{s}$ при нето напор $H_{\text{нето}} = 68,50 \text{ m}$ и ще е със застроена мощност $P = 570 \text{ kW}$, като ще произвежда електроенергия $W = 2,08 \text{ GWh}$. В сградата на централата се предвиждат две турбини тип „Пелтон“ на вертикална ос. След сградата на централата следва долна вада, чрез която обработените води постъпват в р. Мартиновска. Долната вада ще е с дължина $L_{\text{д.в.}} = 10,00 \text{ m}$ при кота долно водно ниво 497,50.

поради следните **мотиви**:

1. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и е направена оценка на степента на въздействие при изграждането и експлоатацията на обекта. Заключениета на експертите по ОВОС са, че при спазване на препоръките, направени в доклада за ОВОС и съобразявайки се с нормативните изисквания, очакваното въздействие върху хората и околната среда няма да бъде отрицателно.
2. Не се нарушава ролята на реката за водните обитатели, като минималният отток е увеличен от $Q_{\text{ек.}} = 0,060 \text{ m}^3/\text{s}$ (по математичен модел за оводняване) до $Q_{\text{ек.}} = 0,080 \text{ m}^3/\text{s}$ с оглед подобряване условията (при изграждане на рибен проход към ВЕЦ „Чипровци-стара“) за рибната фауна, което предполага създаване на подходяща среда за видрата при запазване на морфологичните и хидравличните характеристики на речното легло. Достъпът до реката за всички животински видове – земноводни, бозайници, птици не се нарушава. Осигурени са води за водопой.
3. Не се очаква значително нарушаване на целостта на водното течение и фрагментация между популациите на ихтиофауната.
4. Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитени зони и защитени територии е, че инвестиционното предложение няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони, поради следното:
 - площадката се намира в границите на защитена зона „Западен Балкан“ с код BG 0002002, но при реализацията на инвестиционната инициатива не се очаква фрагментиране или унищожаване на местообитанията на видовете птици, предмет на опазване в защитената зона;
 - безпокойството на видовете птици се очаква да бъде незначително във фазите на строителството и експлоатацията на водноелектрическите централи;
 - не се очаква влошаване на благоприятния природозащитен статус на видове птици, предмет и цел на опазване в защитена зона „Западен Балкан“
 - не се очаква замърсяване на руслото на реката с генерирани емисии и вредни отпадъци;
 - площадката е разположена извън защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии;
 - инвестиционното предложение няма връзка с други инвестиционни предложения, в съчетание с които може да окаже значително отрицателно влияние върху предмета и целите на защитени зони.
5. Въздействието по време на извършване на строително-монтажните работи на обекта ще е с малък териториален обхват и краткотрайно по времетраене. Предвидени са екологични (оводнителни) водни количества в р. Мартиновска при маловодие, които да осигуряват запазване на биологичната пълноценност на речната екосистема.
6. Разгледани са алтернативни варианти и изборът на схемата е съобразен с:
 - използване на съществуващия язовир „Мартиново“ при изграждане на нова водовземна кула и водовземане за централата (МВЕЦ „Мартиново“) над котата на мъртвия обем (606,20);

- максимално използване на трасето на хвостопровода от рудодобива за намаляване размера на засегнатите земи от новото строителство, т. е. преминаването на напорния тръбопровод за МВЕЦ "Мartiново" и напорната деривация на МВЕЦ "Чипровци-нова" по антропогенно повлияни трасета;
 - избор на трасето на напорната деривация и напорния тръбопровод към двете централи и местоположението на сградите на сградите им са в близост до съществуващи пътни връзки, за да се избегне развиване на нова пътна мрежа, като до всички съоръжения на хидроенергийната система се осигурява достъп по асфалтов път и черни пътища;
 - възможност за присъединяване към СН 20 kV, без да се налага изграждане на дълги електропроводи;
 - съобразяване с условията в община Чипровци, в която има разработена стратегия за развиване на екотуризъм.
7. По време на изготвяне на доклада са проведени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и са проведени срещи за обществено обсъждане, на които не са изказани препоръки и мнения от заинтересованата общественост. Представени са протоколи от обществените обсъждания. Не са получени възражения от заинтересувани лица по законосъобразност срещу осъществяване на инвестиционното предложение.

и при следните условия:

I. За фазата на проектиране :

1. Водоползването и ползването на воден обект по смисъла на чл. 44, ал. 2 и чл.46, ал.1, т. 1 от Закона за водите да се приведе в съответствие с изискванията на разрешителния режим, регламентиран в същия закон, преди одобряване на проекта и издаване на разрешение за строеж по реда на Закона за устройство на територията.
2. Достатъчно надеждно да бъде определена нормативно предписаната за оразмеряването на такъв тип и клас съоръжения висока вълна. Същото да се разгледа в специализирана хидроложка разработка към проекта за МВЕЦ "Мartiново", като актуализацията на хидроложката разработка определя размера на $Q_{1\%} = 65 \text{ m}^3/\text{s}$.
3. Съоръженията на яз. "Мartiново" трябва да бъдат конструктивно оразмерени за безопасното провеждане на тази меродавна висока вълна, което да залегне в проекта за яз."Мartiново" (оразмеряване на преливник и основен изпускател). Ремонтът на основния изпускател ще осигури нормалното му функциониране.
4. Да се разработят правила и план за действие на експлоатационния персонал, които регламентират експлоатацията на обектите и са формулирани в Инструкцията за експлоатация.
5. Да се осъществи специално изследване за площадките на централите. Съгласно Норми за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони, Комитет за териториално и селищно устройство, БАН, София, 1987 год., съоръженията на двете МВЕЦ не са с висок вторичен риск и по действащата нормативна база е достатъчно да бъдат спазени стриктно при проектирането нормите, като не се налага изчисляване за сеизмичен риск и за двете централи.
6. Сградите и съоръженията на двете МВЕЦ трябва да бъдат конструктивно оразмерени за безопасно поемане на меродавното сеизмично въздействие.
7. Да се разработят правила и план за действие при силно земетресение (над VI степен), регламентирани в Инструкцията за експлоатация на двете МВЕЦ.
8. Съоръженията да се проектират така, че да осигуряват целогодишно изпускане на определения екологичен минимум.
9. При заявяване на разрешение за строеж възложителят да изпълни изискванията на чл. 7 от Закона за управление на отпадъците и Наредба № 3/2004г. за класификация на отпадъците.

10. Възложителят да определи местата за събиране и временно съхранение на отпадъците, които ще се генерират и да съобрази с изискванията на чл. 19 от Закона за управление на отпадъците, като представи в РИОСВ- Монтана:
- Съгласуван с кмета на общината маршрут за транспортиране на отпадъците.
- Документ от кмета на общината, указващ мястото за депониране на строителните отпадъци.

II. По време на строителството:

11. Да не се допуска задържане и залпово изпускане на големи водни количества по коритото на реката при изграждане на хидротехническите съоръжения.
12. Основното строителство в реката да става в периодите на маловодие, включително извън размножителните периоди на фауната.
13. Да не се допуска нарушаване на терени извън определените за реализиране на предложението. Да не се допуска увреждане на дървесната и храстова растителност, включително и тревистия етаж, на съседни на определените работни площадки.
14. Добитият изкопен материал да се използва за обратна засипка, рекултивация след приключване на строително-монтажните работи.
15. Да се избягва възможността за стимулиране развитието на свлачищни процеси, сипеи и обрушване.
16. При сухо и ветровито време да се извършва оросяване на строителните площадки с цел недопускане на неорганизиран прахови емисии.
17. Строителната техника да се поддържа в добро техническо и експлоатационно състояние с оглед минимизиране на емитираните отработени газове в атмосферата и ограничаване до максимална степен на шумовото натоварване.
18. Да не се допуска депониране на строителни материали извън определените за тази цел места, както и струване на строителни отпадъци във водосбора на реката.

III. По време на експлоатацията и извеждане от експлоатация:

19. Разрешаване ползването на строежа по реда на Закона за устройство на територията да се допусне при наличие на разрешение за дейности с отпадъци, издадено по реда на чл. 37 от Закона за управление на отпадъците във връзка с разпоредбите на чл. 12 на същия закон.
20. Определените минимални количества за оводняване на речната екосистема да се изпускат целогодишно.
21. Рибният проход към водохващането да се поддържа в добро експлоатационно състояние с оглед осигуряване на свободна миграция на ихтиофауната.
22. Да се гарантира спазването на нормите за шум в околната среда, съгласно изискванията на действащата нормативна уредба.
23. Опасните химични вещества, които ще се използват при експлоатацията на хидроенергийното съоръжение да се съхраняват с информационни листи за безопасност, в съответствие със Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати.

IV. Приложение: План за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 6 ЗООС.

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
1.	Да се извърши заснемане на отложението в яз. "Мартиново" нанеси в резултат на дългогодишната експлоатация.	проектиране	Опазване на водите на р. Мартиновска при сработка на язовира за изграждане на водовземането.
2.	Да се извърши водолазен оглед на съществуващата водовземна кула за рудодобива в яз. "Мартиново" с оглед използването ѝ за водовземане от по-висока кота в язовира при изпразването му за изграждане	проектиране	Опазване на водите и сигурност при изграждане на водовземането за МВЕЦ "Мартиново".

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	на водовземната кула за МВЕЦ "Мартиново", за да не допусне изтакане на наноси.		
3.	Да се проектира временно възстановяване на съществуващия яз под яз."Мартиново" с цел използването му за утаител при сработване на нивото на язовира за изграждане на водовземането и недопускане на повишаване на мътността на р. Мартиновска.	проектиране	Опазване на водите на р.Мартиновска от повишаване на мътността при сработка на водохранилището за изграждане на водовземането на МВЕЦ "Мартиново".
4.	Да се осигури подаване на определените оводнителни (екологични) водни количества от разпределителната шахта на МВЕЦ "Мартиново" под преливника на яз. "Мартиново". Оводнителното водно количество за оразмеряване на връзката с р.Мартиновска да е в размер на $Q_{ек(ов)} = 0,080 \text{ m}^3/\text{s}$.	проектиране	Осигуряване на минимално допустимия отток в р. Мартиновска за съхранение на биологичната пълноценност на речната екосистема.
5.	Да се извърши проверка на мостовите по трасето за транспортиране на оборудването относно тяхната носимоспособност и сигурност при транспорта. При необходимост да се проектира подсилването им.	проектиране	Конструктивна сигурност на мостовите при транспорт на товари за МВЕЦ.
6.	Да се разработи график за източване до необходимата кота на яз. "Мартиново".	проектиране	Управление на подготовителните работи за изграждане на водовземане за МВЕЦ "Мартиново".
7.	Да се разработи по възможност електрическо рибозащитно устройство към водовземането за МВЕЦ "Мартиново". При непреодолими трудности да се осигури подходящ размер на разстоянието между прътите на решетката при входа.	проектиране	Опазване на ихтиофауната.
8.	Да се разработи програма за управление на двете МВЕЦ (самостоятелно или с общ пункт на управление).	проектиране	Изпълнение на нормативните изисквания за конструктивна и технологична сигурност и сигурност за околната среда.
9.	На двете строителни площадки при МВЕЦ "Мартиново" и МВЕЦ "Чипровци-нова" да се предвиди стационариране на химически тоалетни по време на строителството, а при експлоатация да се прецени изграждане на изгребна яма или химическа тоалетна	проектиране	Опазване качеството на водите на р.Мартиновска.

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
10.	Архитектурното решение на всяка от сградоцентралите да се реши съобразно традициите на района.	проектиране	Подходящо вписване в ландшафта на двете МВЕЦ, възстановяване на нарушения ландшафт и опазване на почвите.
11.	Да се изготви проект за рекултивация на засегнатите от строителството площи съгласно изискванията на Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумосния пласт (обн. ДВ бр. 89/1996 г.).	проектиране	Подходящо вписване в ландшафта на двете МВЕЦ, възстановяване на нарушения ландшафт и опазване на почвите.
12.	Да се проектира връзка за осигуряване на необходимите води за напояване на селскостопанските площи по течението на реката.	проектиране	Подаване на води за други приоритетни водопотребители.
13.	В зависимост от избора на оборудването в двете МВЕЦ съобразно договорираната автоматика, да се прецени необходимостта от проектиране на маслосъбирателна шахта.	проектиране	Опазване качеството на водите по време на строителство и при експлоатация на двете МВЕЦ.
14.	На двете строителни площадки да се проектират механични утаители за утаяване на строителните води.	проектиране	Опазване качеството на водите по време на строителство и при експлоатация на двете МВЕЦ.
15.	Към горна камера на водна кула за МВЕЦ "Чипровци-нова" да се проектира предпазен паранет.	проектиране	Сигурност за населението.
16.	Да се извърши оглед и оценка на състоянието на яз."Мartiново" и Контролно-измервателната апаратура (КИА) към него. При необходимост да се предвидят необходимите ремонти и допълване на КИА.	проектиране	Контрол над състоянието на язовирната стена на яз. "Мartiново" и гарантиране на нейната безопасност в експлоатация.
17.	Да се разработи Програма за извършване на измервания с КИА на яз."Мartiново" за следене на неговото състояние.	проектиране	Контрол над състоянието на язовирната стена на яз. "Мartiново" и гарантиране на нейната безопасност в експлоатация.
18.	Двете МВЕЦ могат да се изграждат последователно и едновременно в зависимост от възможностите на Възложителя.	строителство	Изпълнение на строителния график в рамките на 2,5 години.
19.	Изпразването на язовира до котата, необходима за изграждане на водна кула в яз."Мartiново", да се извършва бавно, по възможност в студения период на годината.	строителство	Опазване качеството на водите и водните обитатели.

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
20.	Поради опасност от повишаване на концентрацията на прах и газови емисии на строителните площадки и в част от строителните участъци да се предвиди оросяване.	строителство	Опазване качеството на атмосферния въздух.
21.	Да се извършва текущ контрол и реглаж на горивните смеси в дизеловите агрегати.	строителство	Опазване качеството на атмосферния въздух.
22.	Зареждането на машините да става в извън работен режим.	строителство	Опазване качеството на атмосферния въздух.
23.	На строителните площадки да се съхраняват ГСМ за не повече от 2-3 заряда на машините.	строителство	Опазване качеството на атмосферния въздух.
24.	Местата на съхранение на ГСМ да са под специален регламентиран режим на охрана по Закона за ПП безопасност.	строителство	Опазване качеството на атмосферния въздух.
25.	На двете строителни площадки да се осигури изграждане на механични утаители за строителните води	строителство	Опазване качеството на водите на р. Мартиновска.
26.	На двете строителни площадки да се стационарират химически тоалетни.	строителство	Опазване качеството на водите на р. Мартиновска.
27.	При необходимост, извършването на взривни работи трябва да става извън размножителния период на животинския свят, а в участъците в близост до реката строителството да е ограничено в периода май-юли (за опазване на видрата).	строителство	Опазване на животинския свят.
28.	На обекта да не се изгражда взривен склад, а взривните вещества да се доставят по договор с фирма за ежедневните нужди на обекта.	строителство	Безопасни условия на труд.
29.	Хумусът от строителните участъци да се складира временно до извършване на рекултивация на всяка площадка, а по трасето на напорните съоръжения – на подходящи места.	строителство	Извършване на рекултивация и възстановяване на нарушените терени. Опазване на почвите.
30.	Строителната дейност да се ограничи основно в дневния период (7,00-19,00 h) и в малка степен във вечерния период (19,00-23,00 h).	строителство	Опазване на здравето на населението и условията на жизнената среда.
31.	При преминаване на транспортните коли през с.Бели мел и гр.Чипровци	строителство	Опазване на здравето на населението и условията на

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
	транспортните маршрути да се съгласуват с кметството и общината и да се постави ограничение за скорост.		жизнената среда.
32.	Да се сключат необходимите договори с лицензирани фирми за транспортиране, депониране и третиране на отпадъците.	строителство	Управление на отпадъците и тяхното изнасяне от строителните площадки в края на строителството.
33.	Към въвеждане в експлоатация на двете МВЕЦ да са разработени Инструкцията за експлоатация и Аварийен план.	въвеждане в експлоатация	Осигуряване на регламентирани правила за действие на експлоатационния персонал съгласно нормативните изисквания.
34.	По време на експлоатация на МВЕЦ "Мартиново" и МВЕЦ "Чипровци-нова" в рамките на три години след въвеждането им в експлоатация да се провежда ихтиологичен мониторинг при изграден рибен проход на ВЕЦ "Чипровци-стара" и мониторинг върху популацията на видрата, като ежегодно се изготвя годишен отчет и се уточнят при необходимост допълнителни мерки за ограничаване на негативни последици.	експлоатация	Прецизиране на мерките по опазване на околната среда. Опазване на животинския свят.
35.	Да се извършват необходимите наблюдения и измервания с КИА на яз."Мартиново" съгласно разработената програма за измервания.	експлоатация	Сигурност на работата на яз.стена "Мартиново".
36.	Да се отпускат необходимите води за напояване.	експлоатация	Осигуряване на води за приоритетни водопотребители.
37.	Оводнително (екологично) водно количество да се осигурява в размер на $Q_{ов(ек.)} = 0,080 \text{ m}^3/\text{s}$.	експлоатация	Съхранение на биологичната пълноценност на речната екосистема и опазване на животинския свят.
38.	Управлението на отпадъците по време на нормална експлоатация и ремонт да се осъществява съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъците.	експлоатация	Управление на отпадъците.
39.	Възложителят да поддържа нормативно определените участъци от речното корито.	експлоатация	Изпълнение на нормативните изисквания за безопасно провеждане на високите води в р.Мартиновска и действия на експлоатационния персонал при аварий-

№	Мерки	Период (фаза) на изпълнение	Резултат
			ни и природни бедствия.
40.	Да се актуализира ежегодно Аварийният план за действие.	експлоатация	Изпълнение на нормативите изисквания за безопасно провеждане на високите води в р.Мартиновска и действия на експлоатационния персонал при аварийни и природни бедствия.

На основание чл. 99, ал. 8 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административно-процесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването по чл. 99, ал. 4 от Закона за опазване на околната среда.

При промяна на възложителя, новият възложител съгласно чл. 99, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми РИОСВ.

При констатиране неизпълнение на условията в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Дата: 25.06.2008 г.

ИНЖ. БОЯН ЦОЛОВ
Директор на РИОСВ – Монтана

[Handwritten signature]